

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΛΟΥΚΑΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ Γ'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

Ζηγράφος ὑπῆρχεν, ὡς λέγουσιν οἱ ἰσ-
 ρικοί, ὁ θεηγόρος ἀπόσολος καὶ εὐαγγελιστῆς
 Λουκάς· ἡμεῖς δὲ βλέπομεν, ὅτι καὶ ἱστο-
 ριογράφος ὑπῆρχεν ὁ τρισμακάριος ἄριστος
 καὶ σοφώτατος· τοσοῦτον εὐτάκτως καὶ
 συντόμως περιγράφει τὰ ἱστορούμενα, καὶ
 τοσοῦτον καθαρὰ διηγεῖται πάσας τὰς
 ἀναγκαίας περιστάσεις, ὥστε φαίνεται σοί,
 ὅτι οὐκ ἀναγινώσκεις βιβλίον, ἀλλὰ βλέ-
 πεις εἰκόνα, ἐν ἧ ἔξωγραφημένα εἰσὶν αὐτὰ
 τὰ ἱστορούμενα πράγματα. Ἐπιβεβαιω-
 τὸν λόγον μου καὶ ἡ σήμερον ἀναγνωσθεῖσα
 περὶ τῆς ἐν Ναῖν χήρας ἱστορία· διὰ χρω-
 μάτων τοσοῦτον ζώντων ἐξωγράφησεν ὁ
 ἅγιος εὐαγγελιστῆς καὶ τῆς χήρας τὸ μέγα
 δυστύχημα, καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ τὴν
 ἄμετρον εὐσπλαγχίαν, καὶ τῆς θεότητος
 αὐτοῦ τὸ ἐξαισίον θαῦμα, ὥστε ἡ ἱστορία
 αὐτῆ, μόνον ἀναγινωσκομένη, κατάνυξιν
 φέρει εἰς τὴν ψυχὴν καὶ δάκρυα εἰς τὰ ὄμ-
 ματα· διὸ ἐλπίζομεν, ὅτι καὶ ἡ ἐρμηνεία
 αὐτῆς, ἣν εἰς ὑμᾶς προβάλλομεν, καρποφό-
 ρος ἔσεται καὶ ψυχοσωτήριος.

Λουκ. 7,
1

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπορεύετο ὁ
 Ἰησοῦς εἰς πόλιν καλουμένην Ναῖν,

καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθη-
 ται αὐτοῦ ἱκανοί, καὶ ὄχλος πολὺς.

Πλησίον τοῦ Θαβωρίου ὄρους ἔκειτο ἡ ^{Εὐσεβ., εἰς}
 πόλις ἡ ὀνομαζομένη Ναῖν· ἐξελθὼν δὲ ὁ ^{τὸ περὶ το-}
 Ἰησοῦς ἐκ τῆς Καπερναοῦμ, καὶ ἰατρύσας ^{πικ. ὀνομά-}
 τὸν δοῦλον τοῦ ἑκατοντάρχου, τῇ ἐφεξῆς ^{των.}
 ἡμέρᾳ ἐπορεύετο εἰς τὴν πόλιν Ναῖν· ἠκο- ^{Λουκ. 7,}
 λούθουν δὲ αὐτῷ πολλοὶ τῶν μαθητῶν αὐ- ^{6.}
 τοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ λαοῦ. Μαθητὰς δὲ
 ἐνταῦθα λέγει οὐ μόνον τοὺς δώδεκα ἀπο-
 στόλους καὶ τοὺς ἐβδομήκοντα μαθητὰς,
 οὐς μετὰ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος, ἀλλὰ ^{αὐτ. 10,}
 καὶ ἐκείνους, οἵτινες, κατ' ἀρχὰς μὲν ἀκο- ^{1.}
 λουθοῦντες αὐτῷ, ἤκουον μετ' εὐλαβείας
 τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ, ἔπειτα, ἀπελθόν-
 τες εἰς τὰ ὀπίσω, κατέλιπον τὸν διδάσκα-
 λον. Ὁ δὲ πολὺς ὄχλος ἠκολούθει αὐτῷ διὰ ^{ἰωάν. 6,}
 παντός, ἵνα ἄλλοι μὲν ἐξ αὐτῶν βλέπωσιν, ^{66.}
 ἄλλοι δὲ ἀπολαμβάνωσι τῆς τῶν θαυμάτων
 χάριτος. Τὰ δὲ ἐξῆς τῆς διηγήσεως δηλο-
 ποιῶσιν ἡμῖν, ὅτι οὐ κατὰ τύχην, ἀλλὰ
 κατὰ θεῖαν πρόνοιαν, ἐπορεύετο ὁ θεάνθρω-
 πος εἰς τὴν πόλιν Ναῖν· ἦλθε δηλαδὴ ἐκεῖ,
 ἵνα καὶ τὸν νεκρὸν ἀναστήσῃ, καὶ τὴν
 χήραν παρηγορήσῃ, καὶ φωτίσῃ τὸν λαὸν
 εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν πίστιν.

Λουκ. 7, 12. Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς υἱὸς μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ αὕτη ἦν χήρα· καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἰκανὸς σὺν αὐτῇ.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Ἰουδαϊκὸν νόμον ἀκάθαρτοι ἐλογίζοντο, ὅσοι ἐψηλάφωσαν τὰ ἀνθρώπινα νεκρὰ σώματα, διὰ τοῦτο οἱ Ἰουδαῖοι, ἔξω τῶν πόλεων ἔχοντες τὰ νεκροταφεῖα αὐτῶν, ἐκαὶ ἔθαπτον τοὺς νεκρούς.

Ὄταν οὖν ἐπλησίασεν ὁ θεάνθρωπος εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως Ναϊν, ἰδοὺ ἐξεκόμιζον τότε ἔξω τῆς πόλεως νεκρόν, ἵνα ἐνταφιάσωσιν αὐτόν· ἦν δὲ ὁ νεκρὸς υἱὸς γυναικὸς χήρας, πολλὰ νέος, καὶ μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Ὡς φαίνεται δὲ πλουσία καὶ ἔνδοξος ἦν ἡ χήρα ἐκείνη, διότι ἀρκετὸν πλῆθος τῶν πολιτῶν, ἀκολουθοῦντες σὺν αὐτῇ, ἐσυνώδευον τὸν ἐκκομιζόμενον αὐτῆς υἱόν. Σημείωσον δέ, ὅτι ἡ μὲν νομικὴ παρατήρησις ἢ περὶ τῆς ἀκαθαρσίας τῶν νεκρῶν σωμάτων κατηργήθη μετὰ τὴν ἐν κόσμῳ παρουσίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ παρὰ τοῖς χριστιανοῖς, καθὼς καὶ ἡ περιτομὴ, καὶ τὸ σάββατον, καὶ τ' ἄλλα τοῦ νόμου παρατηρήματα· ἡ δὲ συνήθεια τοῦ συνοδεύειν τοὺς νεκρούς εἰς τὸν τάφον, ὡς ἔργον ἀγάπης καὶ ἐπιεικειᾶς, ἐπεκράτησε καὶ ἐπικρατεῖ ἄχρι τῆς σήμερον· διότι διὰ τοῦ ἔργου τούτου καὶ οἱ συγγενεῖς παρηγοροῦνται, καὶ ὁ νεκρὸς τιμᾶται, καὶ ἡ ἀγάπη ἐνεργεῖται. Τί δὲ ἐποίησεν ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου, συναντήσας τὸν νεκρόν, καὶ ἰδὼν τὴν μητέρα αὐτοῦ θρηνολογοῦσαν καὶ κλαίουσαν;

Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, μὴ κλαῖε.

Οὐδὲ ἡ μήτηρ τοῦ νεκροῦ παρεκάλεσεν, οὐδὲ ἄλλος τις ἐμεσίτευσεν, ἀλλ' ἀφ' ἑαυτοῦ ὁ πολυεσπλαγχνος, δεικνύων, ὅτι φύσει ἐστὶν ἐλεήμων, εὐσπλαγχνίσθη, ἰδὼν αὐτὴν ὀλολύζουσαν καὶ θρηνοδοῦσαν τὸν υἱὸν αὐτῆς· καὶ πρῶτον μὲν ἐπαρηγόρησεν αὐτὴν διὰ λόγου, εἰπὼν αὐτῇ, μὴ κλαῖε· ἔπειτα δὲ καὶ δι' ἔργου, ἀναστήσας τὸν μονογενῆ αὐτῆς υἱόν. Διὰ τούτου ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὁ σωτὴρ τῆς ἀληθινῆς εὐσπλαγχνίας τὴν ἀρετὴν, ἵνα καὶ ἡμεῖς, ὅταν βλέπωμεν τὰ δάκρυα τῶν στενοχωρουμένων καὶ καταθλιβομένων, μὴ ἀναμένωμεν ἰκεσίας καὶ δεήσεις καὶ μεσιτείας· τίς ἡ χρεία λόγων, ὅταν λαλῶσι τὰ πράγματα; ἀλλ' αὐτοπροαιρέτως ἐκτείνωμεν εὐθὺς χεῖρα βοήθειας. Ἀκούσατε δὲ καὶ τὸν τρόπον, δι' οὗ ὁ τῶν ἀπάντων δεσπότης εὐηργέτησε τὴν κατατεθλιμμένην μητέρα.

Καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ, (οἱ δὲ βαστάζοντες ἕστησαν), καὶ εἶπε· νεανίσκε, σοὶ λέγω ἐγέρθητι.

Διὰ τί ὁ θεάνθρωπος, παραβλέψας τὸν Ἰουδαϊκὸν νόμον, ὅστις ἐκήρυττεν ἀκάθαρτον τὸν ἀπτόμενον τοῦ νεκροῦ σώματος ἢ τῆς οἰκίας ἢ τῶν σκευῶν αὐτοῦ, ἐπλησίασεν εἰς τὸν νεκρόν, καὶ ἤψατο τῆς σοροῦ, ἤγουν τοῦ λεγομένου ξυλοκραββάτου; Σκοπὸν εἶχεν ὁ νόμος τὴν τελείαν ἀποχὴν πάντων τῶν νεκρῶν ἔργων τῆς ἀμαρτίας

καὶ μάλιστα τοῦ φόνου· διότι, ἐὰν ἡ μόνη
ψηλάφησις τοῦ νεκροῦ ἢ τῆς οἰκίας καὶ τῶν
σκευῶν αὐτοῦ ἐλογίζετο ἄμαρτία, πῶσω μεί-
 Λουκ. 13, 11. ζων ἄμαρτία ἐκρίνετο ὁ φόνος; Καθὼς οὖν ὁ
θεάνθρωπος ἐθεράπευσε τὴν συγκύπτουσαν
καὶ τὸν ξηρὰν ἔχοντα τὴν χεῖρα ἐν τῇ ἡμέ-
 Λουκ. 6, 6. ρα τοῦ σαββάτου, ἐξελέγξας ἅμα τὴν περὶ
τοῦ σαββάτου Ἰουδαϊκὴν δεισιδαιμονίαν, οὐ-
τω, μέλλων ἀναστῆσαι τὸν υἱὸν τῆς χήρας,
παρέβλεψεν ἀνυποστόλως τὴν περὶ τῆς
ἀκαθαρσίας διαταγὴν, διδάσκων, ὅτι ὑπε-
ρέχει τὸ ἔλεος τὴν νομικὴν παρατήρησιν.
Ἐπλησίασεν οὖν παρρησία εἰς τὸν νεκρόν,
καὶ ἔθηκε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ κραβ-
βάτου· καὶ οἱ μὲν βαστάζοντες τὸν νεκρόν
καὶ περιπατοῦντες ἐστάθησαν, θεία δυνάμει
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐμποδισθέντες·
αὐτὸς δὲ ἐξεβόησε τὴν παντοδύναμον καὶ
παντεξούσιον φωνὴν « Νεανίσκε, σοὶ λέγω,
» ἐγέρθητι »· ἐλάλησε πρὸς τὸν νεκρόν, κα-
θὼς λαλοῦμεν μετὰ τῶν ζώντων· ἐφώνησε
τὸν ἄπνουν, καθὼς φωνοῦμεν τοὺς ὑπνοῦν-
τας καὶ κοιμωμένους· « Νεανίσκε, εἶπε, σοὶ
» λέγω », πρὸς σὲ τὸν νεκρόν, καὶ οὐχὶ πρὸς
ἄλλον ζῶντα λαλῶ, ἐξέγειρε, ἀνάστα ἐκ
τῶν νεκρῶν.

Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρός, καὶ ἤρ-
 αὐτ. 7, 15. ξατο λαλεῖν· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ
μητρὶ αὐτοῦ.

Ὁ τοῦ παραδόξου θαύματος! Ἦκουσεν
ὁ νεκρός τὴν δεσποτικὴν φωνήν· ἐπέσρεψεν
εὐθὺς ἡ ψυχὴ εἰς τὸ νεκρὸν σῶμα· ἔλαβον
εὐθὺς τὴν συνήθη κίνησιν τὸ αἷμα καὶ τὸ
ζωπικὸν πνεῦμα· ἐκινήθησαν πάντα τὰ
μέλη καὶ μέρη τοῦ σώματος, καὶ ὅλη ἡ ἐ-

σωτερικὴ τοῦ σώματος οἰκονομία· ἀνέστη
εὐθὺς ὁ νεανίσκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἐκάθισεν
ἐπάνω εἰς τὴν νεκροφόρον κλίνην, καὶ ἐλά-
λει πρὸς τοὺς περιεστῶτας. Τοῦτο δὲ τὸ
ἐξάισιον θαῦμα ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς οὐ διὰ
ἐμφυσημάτων καὶ ἐπικλήσεως θεοῦ, ὥσπερ
ὁ Ἠλίας, οὐδὲ διὰ προσευχῆς καὶ συγκάμ-
ψεως, ὥσπερ ὁ Ἐλισσαῖος, ἀλλὰ διὰ μόνης
προστακτικῆς φωνῆς « Νεανίσκε, σοὶ λέ-
» γω, ἐγέρθητι ». Ἀναστήσας δὲ αὐτόν,
παρέδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ἵνα
δείξῃ, ὅτι διὰ τὰ δάκρυα αὐτῆς ἀνέστησεν
αὐτόν, καὶ παραστήσῃ τὸ μητρικὸν δικαί-
ωμα, καὶ διδάξῃ πάντας τὴν πρὸς τοὺς
γονεῖς χρεωστούμενην εὐλάβειαν καὶ ὑπα-
κοήν. Τοῦτο δὲ αὐτὸ ἔπραξε καὶ ὁ Ἠλίας,
ὅτε ἀνέστησε τῆς Σαρπητίας τὸ παιδάριον·
« Καὶ ἔδωκε, λέγει ἡ θεία γραφή, αὐτὸ τῇ
» μητρὶ αὐτοῦ »· ὁμοίως καὶ ὁ Ἐλισσαῖος,
ὅτε ἀνέστησε τὸν υἱὸν τῆς Σωμανίτιδος·
« Καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ, λάβε τὸν υἱὸν σου ».
Τί δὲ ἔλεγον οἱ περιεστῶτες ὄχλοι, ἰδόντες
τὸν νεκρόν διὰ μόνου λόγου ἀναστάντα ἐκ
τῶν νεκρῶν, καὶ ἀνακαθίσαντα, καὶ λα-
λοῦντα;

Ἐλαβε δὲ φόβος πάντας, καὶ ἐ-
 Δουκ. 7, 16. δόξαζον τὸν θεόν, λέγοντες, ὅτι προ-
φήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν,
καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν
αὐτοῦ.

Τῆς παντοδυναμίας καὶ παντεξουσί-
τητος τοῦ θεοῦ ἰδόντες τὸ ἔργον οἱ περιε-
στῶτες λαοί, ἐφοβήθησαν πάντες τὸ κράτος
καὶ τὴν κυριότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ,
καὶ δοξολογίαν προσέφερον εἰς τὸν θεόν.

λέγοντες· Μέγας προφήτης ἐφάνη ἐν μέσῳ ἡμῶν· ἐπεσκέφθη, καὶ ἠλέησεν ὁ θεὸς τὸν λαόν αὐτοῦ, ἦγουν τὸ γένος τοῦ Ἰσραὴλ. Ἐπειδὴ δὲ τὰ λόγια τῆς δοξολογίας αὐτῶν ὁμοιά εἰσι τοῖς τοῦ προφήτου Μωϋσέως, ὅστις, προκαταγγέλλων τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὴν πρὸς αὐτοὺς θεῖαν ἐπίσκεψιν τὴν ἐσομένην διὰ τῆς ἐν κόσμῳ παρουσίας τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, ἔλεγεν αὐτοῖς ἐκ προσώπου τοῦ θεοῦ· « Προφήτην ἀναστήσω αὐτοῖς ἐκ τῶν

» ἀδελφῶν αὐτῶν, ὡσπερ σέ· καὶ δώσω τὰ
 » ῥήματα ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλή-
 » σει αὐτοῖς καθ' ὅ,τι ἂν ἐντείλωμαι αὐ-
 » τῷ »· διὰ τοῦτο πιθανόν ἐστίν, ὅτι αὐτοὶ
 τότε ἐγνώρισαν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός
 ἐστίν ὁ προσδοκώμενος Μεσίας ὁ ὑπὸ τοῦ
 Μωϋσέως καὶ τῶν λοιπῶν προφητῶν προ-
 καταγγελθεὶς σωτὴρ καὶ λυτρωτὴς τοῦ
 γένους αὐτῶν, καὶ πάντων τῶν ἐπὶ γῆς
 ἀνθρώπων.

